ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಅವರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಈಗ ಈ ಅಮೃತ ಮಹಲ್‌ನಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಫಾಯಿದೆಯೆಲ್ಲಾ ಕಾವಲುಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರಿಗೇ ತಾನೇ ಸಲ್ಲುತ್ತಿರುವುದು?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅವರು ಕೆಲವು ಉತ್ತಮ ತಳಿ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಬ್ರೀಡಿಂಗ್ ಸೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ನಿಬಂಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಈ 1,675 ರಾಸುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರಿಂದ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ತಳಿ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಈಗ ಈ ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ಕಾವಲನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಬೇರೆ ಜನರಿಂದ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಸ ಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಂಶ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಅಂಥ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸರಿಯಾದ ಚರ್ಯೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಈಗ ತಮ್ಮಿಂದ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನುಪಜೀವಿಸತಕ್ಕವರು 1,675 ರಾಸುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಅಮೃತಮಹಲ್ ರಾಸುಗಳಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತೀರಾ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹಾಗೇನೂ ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರಾಸುಗಳಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೇ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಕಾವಲುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಮಗೆ ಈ ರೀತಿ ಏನೂ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇಯಲು ಗೋಮಾಳವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮೇವಿಗೆಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈ ಅಮೃತಮಹಲ್ ರಾಸುಗಳು ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾದಂಥ ರಾಸುಗಳು. ಆದುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಈಗ ಈ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೆ ಈ ಅನೇಕ ಕಾವಲುಗಳಲ್ಲಿ 11 ನೂರರಿಂದ ಹಿಡಿದು 16 ನೂರರ ವರೆಗೂ ರಾಸುಗಳಿವೆ. ಇವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಕಾವಲುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಗೋಮಾಳಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ. The State requirement cannot be met out of these kavals.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ಇದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಮಾಳವಿಲ್ಲವೆ ಸಾವಿರಾರು ಜಾನುವಾರುಗಳು ಸತ್ತರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ದನಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಉದ್ದೇಶವೋ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲೆ ಗೋಮಾಳವಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅದನ್ನು ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಣಕಟ್ಟೆ ಗ್ರಾಮದ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಗೋವಿನ ಪಾದದಷ್ಟೂ ಗೋಮಾಳದ ಜಮೀನಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಗೋಮಾಳದ ಜಮೀನಿಗೆ ನಿಗವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ನಾನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿಬಂತು.

Mr. SPEAKER.—The point is, there is no gomal even for the villagers, but land has been reserved for these Amritmahal Cattle In such cases, will you consider the question of granting some land for Gomal?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—That particular question will be examined.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Are not all these cows branded?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—They are all under the control of the Department?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes.

Land grants from Rajakaval and Yerekaval.

Q.—465. **Sri B. C. NANJUNDIAH** (Kora).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether they are aware that the Hon'ble the Revenue Minister has given a reply in the Budget Session of last year in regard to Question No. 897 tabled on 23rd March 1954 that the 833 acres of land in Rajakaval of Bidare, Chelur Hobli, Gubbi Taluk, and the 700 acres of land in Yerekaval of Hagalvadi Hobli will be distributed to landless persons on darkhast;

(*b*) the reason for not passing any orders so far in this matter;

(*c*) whether this land is not remaining uncultivated hitherto since then;

(*d*) whether they now pass orders as to the disposal of these lands?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Yes.

(*b*) The matter was under examination as to whether the land should be retained by Co-operative Department or should be disposed of to landless persons.

(*c*) Yes.

(*d*) Orders have already been passed on 3rd March 1955 releasing the kaval for cultivation.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—(d) ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ "Orders have already been passed on 3rd March 1955 releasing the Kaval for cultivation" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. Is it to be distributed among the landless people or once again given to the Co-operative Department.

*Dr. R. NAGAN GOWDA.—The question whether it should be given to Co-operative Society or landless people has been considered and it has been decided to give it to the landless and insufficient holders.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಾವಲುಗಳ ವಿಚಾರ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. Rajakaval of Bidare and Yerekaval of Hagalvadi. Releasing the Kaval for cultivation ಎಂದರೆ ಎರಡೂ release ಆಗಿವೆಯೇ ಅಥವಾ ಒಂದೇ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—That is the answer to your question.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—ಎರಡೂ release ಆಗಿವೆಯೇ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes, Sir.

Harijans (improvement of conditions in Second Five Year Plan).

Q.—212. Sri T. HANUMAIYA (Hiriyur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the recommendations made by them to the Central Government towards improvement of conditions of the Harijans in Mysore State for incorporation in the Second Five-Year Plan.

(*b*) the allotments sanctioned by the Central Government for the purpose stated above in the First Five-Year Plan?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works) [On behalf of SRI K. HANUMANTHIYA (Chief Minister)].—

(*a*) The schemes for inclusion in the Second Five-Year Plan are still under consideration.

(*b*) The Central Government have sanctioned the following grants since 1952-53:—

	Year	*Removal of untouchability*
		Rs.
1.	1952-53	... ...
2.	1953-54	... 1,51,050
3.	1954-55	... 2,55,000
4.	1955-56	... 3,00,000

	Year	*Welfare of Scheduled Tribes*
		Rs.
1.	1952-53	... 12,673
2.	1953-54	... 74,467
3.	1954-54	... 1,25,000
4.	1955-56	... 2,00,000

	Year	*Welfare of Ex-criminal Tribes*
		Rs.
1.	1952-53	... ...
2.	1953-54	... 27,658
3.	1954-55	... 55,000
4.	1955-56	... 1,00,000

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—1955-56ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ allotment ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಅದು ಮೈಸೂರು ಸ್ಪೇಟ್ ಫಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆಯೇ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು sanction ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣ ಇದರಲ್ಲಿ include ಆಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದು removal of untouchability ಎಂದು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಇಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ provide ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲ. ಅದನ್ನು Mysore State Fundನಲ್ಲಿ include ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ Central Governmentನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದನ್ನು separate fund ಆಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ನನಗೆ ನೆನಪಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಈ ಹಣ Central Government ನಿಂದ straight ಆಗಿಬಂದಿರುವುದೇ ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಅರ್ಧ ಹಾಕಿರುತ್ತೀರಾ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The answer is very clear. In answer to (*b*) it is said that the Central Government have sanctioned the grants since 1952-53.